

SPSS'TE VERİ TABANININ HAZIRLANMASI (6. sayıdan devam)

Doç. Dr. Oktay ÖZDEMİR
Omega CRO

Sütun formatı

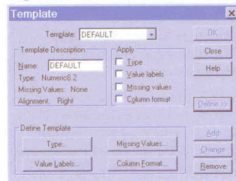
Değişken değerlerinin girildiği gözlerin genişliği ve değerlerin gözlerdeki yerleşim formatı *Change Settings*'teki *Column Format* seçeneğinden ulaşılan *Define Column Format* diyalog kutusundan belirlenebilir.

Ölçüm tipi

Değişkenin ölçüm tipi *Measurements*'taki *Scale*, *Ordinal* veya *Nominal*'den biri seçilerek belirlenebilir.

"TEMPLATE" NEDİR, NE İŞE YARAR?

Aynı şekilde tanımlanmış değişken özellikleri birden çok değişkene aktarılabilir. Örneğin, 8 tane değişkenin özellikleri aynı ise (sayısal, 0, 1 ve 2 değerlerini alabilen, değer etiketleri 0=HAYIR, 1=EVET, 2=BAZEN, sütun formatı ve kayıp değer tanımı aynı) önce bu özelliklerde bir *template* tanımlanır ve daha sonra bu şablonun (*template*) özellikleri bu değişkenlere aktarılır.

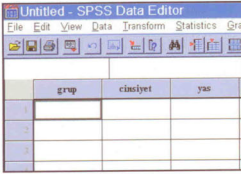
Şekil 5.
SPSS'te "Template"
diyalog kutusu.

Şablon tanımlamak için "Data >> Templates" seçeneği ile *Template* diyalog kutusu açılır (Şekil 5). *Define* ile *template* tanımlandıktan sonra *Change* ile *template* değiştirilir ya da yeni bir *template* adı yazıldıktan sonra *Add* ile yeni bir *template* tanımlanmış olur. *Apply* penceresinden *template*'in hangi özelliklerinin seçilmiş değişkenlere aktarılacağı seçilir.

VERİ GİRİŞİ VE DÜZENLEMESİ (EDIT) NASIL YAPILIR?

Değişkenler yukarıdaki şekilde hazırlandığı zaman veri penceresinde her sütunun en üstteki gözünde o sütunda hangi değişkenin yer aldığı yazılır. Değer etiketleri "1=kontrol ve 2=hasta" olan grup değişkeni, değer etiketleri "1=erkek ve 2=kadın" olan cinsiyet değişkeni ve yaşı girileceği "yas" değişkeninden ibaret bir veritabanı dosyası oluşturalım ve veri girişine başlayalım.

Birinci hasta, kontrol grubundan 41 yaşında bir erkek olsun. Farenin normalde ok şeklinde olan imleci, *spreadsheet*'in üzerinde artı şekline dönecektir. Artı işaretini birinci satırın (yani birinci hastaya ait olan satırın) birinci sütununa (yani grup adlı değişkenine) getirin ve tıklayın. O gözün çerçevesinin çizgileri daha kalın hale gelecektir (Şekil 6).

	grup	cinsiyet	yas
1			
2			
3			

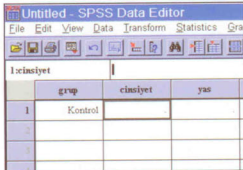
Şekil 6. SPSS'te "Veri Penceresi"inde veri girilecek gözün seçimi

Birinci hasta, kontrol grubundan olduğu için "1" yazın ve TAB ya da "sağa ok" tuşuna basın. Gözde "kontrol" yazılacak ve birinci satırın ikinci sütununun (yani birinci hastanın cinsiyetinin girileceği gözün) çerçevesinin çizgileri kalınlaşacaktır. Bu kez, artık farenin tuşuna basmaya gerek kalmadan veri girişi yapılacak göz aktif hale gelecektir (Şekil 7).

TAB ve "sağa ok" ile bir sağdaki Shift-TAB ve "sola ok" ile bir soldaki göze, vb. gibi tuşlarla spreadsheet üzerinde gezebilirsiniz.

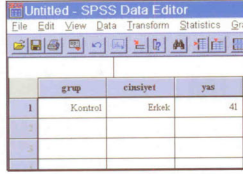
CTRL, PgDn, PgUp, Home, End, vb. gibi tuşlar ve kombine kullanımları, Windows altında çalışan diğer programlardaki gibidir. Birinci hastanın cinsiyetini "1" ve yaşını "41" olarak girdikten sonra, ekran görüntüsünün Şekil 8'deki gibi olması gerekir.

HOME tuşuna basarsanız, birinci satırın ilk gözüne geri dönersiniz.

	grup	cinsiyet	yas
1	Kontrol		
2			
3			

Şekil 7. SPSS'te "Veri Penceresi"inde veri girişi

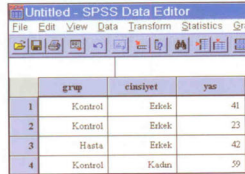

	grup	cinsiyet	yas
1	Kontrol	Erkek	41
2			
3			

Şekil 8. SPSS'te "Veri Penceresi"inde veri girişi

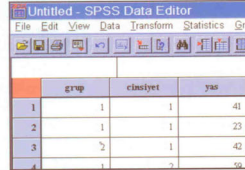
ENTER tuşuna bastığınızda ise ikinci satırın birinci gözü veri girişi için hazır hale gelir. Değişken değer etiketlerinin ekranda görünmesini istiyorsanız, View seçeneğinden Value Labels'ı aktif hale getirmeniz gerekir. Bu durumda ekran görüntüsü Şekil 9'daki gibi olacaktır.

Eğer, değişken değer etiketlerinin yerine değerlere verdiğiniz kodların ekranda görünmesini istiyorsanız, View'den Value Labels seçeneğini kapatın (Şekil 10).

	grup	cinsiyet	yas
1	Kontrol	Erkek	41
2	Kontrol	Erkek	23
3	Hasta	Erkek	42
4	Kontrol	Kadın	59

Şekil 9. SPSS'te "Veri Penceresi"nin "View >> Value Labels" aktifken görünümü.

	grup	cinsiyet	yas
1	1	1	41
2	1	1	23
3	2	1	42
4	1	2	59

Şekil 10. SPSS'te "Veri Penceresi"nin "View >> Value Labels"aktif değiken görünümü.